BÀI: CÂY XƯƠNG RỒNG

DANH TỪ RIÊNG

I. Đọc hiểu

Cây xương rồng

Ngày xưa, người ta sinh ra, lớn lên và cứ thế trẻ mãi. Khi đã sống trọn vẹn cả một cuộc đời thì lặng lẽ chết đi. Tất cả các cô gái đều biến thành loài hoa còn tất cả những chàng trai đều biến thành đại thụ. Vào lúc câu chuyện này xảy ra, trên trái đất đã đầy cây cối, hoa cỏ song chưa hề có loài cây xương rồng.

Thuở ấy, ở một làng xa lắm có một cô gái mồ côi cả cha lẫn mẹ, xinh đẹp nết na nhưng bị câm từ khi mới lọt lòng. Cô sống cô đơn một mình. Về sau một anh thợ mộc cưới cô về làm vợ nhưng anh cũng chỉ ở với cô được vài năm thì mất, để lại cho cô một đứa con trai.

Người mẹ rất mực yêu con nhưng vì được nuông chiều, cậu con trai lớn lên đã trở thành một kẻ hư đốn. Cậu suốt ngày bỏ nhà đi theo những đám cờ bạc và cũng rượu chè bê tha như những kẻ bất trị. Bà mẹ câm vừa hầu hạ vừa tưới lên mặt con những giọt nước mắt mặn chát của mình.

Một ngày kia, không còn gượng nổi trước số phận nghiệt ngã, bà mẹ hóa thành mộtloài cây không lá, toàn thân đầy gai cằn cỗi. Đó chính là cây xương rồng.

Lúc đó người con mới tỉnh ngộ. Hối hận và xấu hổ, cậu bỏ đi lang thang rồi chết ở dọc đường. Cậu không hóa thành cây mà biến thành những hạt cát bay đi vô định. Ở một nơi nào đó, gió gom những hạt cát làm thành sa mạc. Chỉ có loài cây xương rồng là có thể mọc lên từ sỏi cát nóng bỏng và hoang vu ấy.

Ngày nay, người ta bảo rằng sa mạc sinh ra loài cây xương rồng. Thực ra không phải thế, chính xương rồng mới là mẹ sinh ra cát bỏng. Lòng người mẹ thương đứacon lỗi lầm đã mọc lên trên cát làm cho sa mạc đỡ phần quạnh hiu.

(Theo Văn 4 – Sách thực nghiệm CNGD)

LIVEWORKSHEETS

Câu 1. Ngày xưa cuộc đời của con người có điều gì đặc biệt?

Câu 2. Hình ảnh người mẹ có đứa con hư khi chết biến thành cây xương rồng muốn nói lên điều gì?

Câu 3. Khi chết, người con biến thành gì?

Câu 4. Việc chỉ có loài cây xương rồng mới có thể mọc lên từ cát bỏng muốn nóilên điều gì?

II. **Ngữ pháp**

1. Điền r hoặc d, gi:

Ó o từ gốc cây …ơm
Chú gà phát lệnh thổi cơm khắp
vùngÔng trời bật lửa đằng đông
Cả làng nhóm bếp bập bùng ban
maiMẹ ra kéo nước.…ếng khơi
Chị mây ...ậy muộn ngượng cười lên
theoCùng em tinh nghịch chú mèo
Meo meo thể...ục bài trèo cây cau.

(Theo Nguyễn Ngọc Oánh)

2. Xếp những từ chứa tiếng công cho dưới đây vào từng cột thích hợp trong bảng:

lao công, công dân, tấn công, công chúng, phản công, công cộng, nhân công, tiến công

Công có nghĩa là "của nhà nước, của chung"	**Công có nghĩa là "thợ"**	**Công có nghĩa là "đánh, phá"**

3. Tìm các tên người, tên địa lí nước ngoài viết hoa chưa đúng quytắc (cột A) và

LIVEWORKSHEETS

viết lại các tên riêng đó cho đúng (cột B)

A	B
a) Ngày 20 tháng 9 năm 1519, từ cửa biển Xê- Vi-la nước Tây ban nha, có năm chiếc thuyền lớn giong buồn ra khơi. Đó là hạm đội do Ma- Gien-lăng chỉ huy, với nhiệm vụ khám phá conđường trên biển dẫn đến những vùng đất mới.	
b) Năm 1543, nhà thiên văn học Ba lan Cô-Péc-Ních cho xuất bản một cuốn sách chứng minh rằng trái đất là một hành tinh quanh xung quanhmặt trời. Năm 1632, nhà thiên văn học I-ta-Li-aGa-Li-lê lại cho ra đời một cuốn sách mới cổ vũcho ý kiến của Cô-Péc-Ních. Lập tức, tòa án quyết định cấm cuốn sách ấy và mangGa-Li-lê ra xét xử.Ông bị tù đày nhưng quan điểm của	

LIVEWORKSHEETS

ông đã được mọi người thừa nhận.	

4. Điền từ thích hợp vào chỗ trống để hoàn chỉnh các câu tục ngữ, ca dao nói về truyền thống dân tộc

a) Dù ai đi ngược về.....

Nhớ ngày giỗ Tổ mồng mười tháng ba.

b) Ai ơi đừng bỏ ruộng hoang

Bao nhiêu tấc.....tấc..... bấy nhiêu.

c) Dân ta nhớ một chữ đồng

Đồng tình,.....sức,.....lòng, đồng minh.

d) Anh em như thể tay chân Rách
lành..... khó khăn đỡ đần

5. Chọn từ ngữ nối thích hợp *(Rồi hoặc Trái lại, Vì vậy, Thế mà)* điền vào chỗ trống để liên kết các câu trong mỗi đoạn sau:

a) Bãi ngô quê em ngày càng xanh tốt. Mới dạo nào những cây ngô còn lấm tấm như mạ non. .....chỉ ít lâu sau, ngô đã thành cayarung rung trước gió và ánh nắng.

(Theo Nguyên Hồng)

LIVEWORKSHEETS

b) Đi chăn trâu về, chạy đến đống ngô vừa bẻ, chọn những bắp bánh tẻ thật ưng ý . Kiếm cái dùi sắt, dùi vào bắp ngô, lùi vào bếp nấu cơm của mẹ của chị. ……..... vừa chờ ngô chín, nghe tiếng nổ lép bép trong than, nước miếng đã tứa ra.

(Theo Ngô Văn Phú)

c) Tê tê là loài thú hiền lành, chuyên diệt sâu bọ....., chúng ta cần bảo vệ nó

(Theo Vi Hồng – Hồ Thủy Giang)

d) Ngay nhịp trống đầu, Quắm Đen đã lăn xả vào ông Cản Ngũ. Anh vờn bên trái, đánh bên phải, dứ trên, đánh dưới, thoắt biến, thoắt hóa khôn lường. .....,ông Cản Ngũ có vẻ lớ ngớ, chậm chạp. Hai tay ông lúc nào cũng dang rộng, để sát xuống mặt đất, xoay xoay chống đỡ.

(Theo Kim Lân)

LIVEWORKSHEETS